

VGO SKARAS VAILDAS

*Lordo
Arturo Sevilo
nusikaltimas*

Oscar Wilde

*Lordo Artūro Sevilo
nusikaltimas*

Apsakymai ir pasakos

Sudarė ir iš anglų kalbos vertė
Virginija Traškevičiūtė

Vilnius, 2007

Savanaudis Milžinas

Kiekvieną popietę, grįždami iš mokyklos, vaikai užsukdavo pažaisti į Milžino sodą.

Tai buvo didelis gražus sodas, apaugęs švelnia žalia žole. Šen bei ten žolėje nelyginant žvaigždės mirguliavo puikios gėlės ir augo tuzinas persikų medžių, kurie pavasarį pražysdavo gležnais perlmutro rausvumo žiedais, o rudenį vedė gausius vaisius. Paukščiai nutūpdavo į medžius ir čiulbėdavo taip meiliai, kad vaikai mesdavo savo žaidimus ir klausydavosi. „Kokie mes čia laimingi!“ – sakė jie vienas kitam.

Ir sugrįžo vieną dieną Milžinas. Jis buvo išvykęs aplankyti savo draugo, Kornvalio žmogėdros milžino, pas kurį viešėjo septynerius metus. Septintiems metams pasibaigus, jis jau baigė sakyti viską, ką norėjo, ir nusprendė grįžti į savo pilį. Parvykęs pamatė sode žaidžiančius vaikus.

– Ką jūs čia veikiate? – užriko baisia piktumu balsu, ir vaikai išsilakstė.

– Sodas yra mano nuosavybė, – pareiškė Milžinas, – kiekvienas privalo tai suprasti, ir aš niekam neleisiu jame žaisti.

Jis aptvėrė sodą aukšta tvora ir prikėlė lentą su užrašu:

ĮSIBROVĖLIAI BUS NUBAUSTI.

Tai buvo labai savanaudiškas Milžinas.

Vargšai vaikai dabar neturėjo kur žaisti. Bandė žaisti ant kelio, bet šis buvo labai dulketas ir pilnas aštrių akmenų, todėl jiems nepatiko. Jie įprato, pamokoms pasibaigus, klaidžioti palei aukštąją tvorą ir šnekėtis apie puikų sodą, slypintį už jos. „Kokie laimingi mes ten buvome!“ – sakė jie vienas kitam.

Atėjo Pavasaris, ir visas kraštas sužydėjo, sučiulbo paukštelių balsais. Vien tik Savanaudžio Milžino sode tebeviešpatavo žiema. Paukščiai, nematydami tenai vaikų, nedrįso čiulbėti, o medžiai užmiršo pražysti. Sykį viena gražiųjų gėlių iškišo galvutę iš žolės, bet kai pamatė lentą su užrašu, jai taip pagailo vaikų, kad vėl pasislėpė žemėje ir užmigo. Vieninteliai tuo džiaugėsi Sniegas ir Šaltis.

– Pavasaris užmiršo šitą sodą, – šūkavo jie, – tai dabar mes gyvensime čia ištisus metus!

Sniegas užklojo žolę didžiuliu baltu apsiaustu, o Šaltis nudažė visus medžius sidabro spalva. Tada jie pasikvietė Šiaurės Vėją, ir tas atvyko. Įsisupęs į kailius, jis visą dieną kaukė sode ir baladojosi kamine.

– Tai puiki vieta, – pasakė jis, – mes turime pasikviesti Krušą.

Atvyko Kruša.

Kiekvieną dieną po tris valandas ji barškino pilies stogą, kol išdaužė didžiumą čerpių, o tada leidosi siautėti po sodą, kiek jėgos leido. Ji vilkėjo pilkais drabužiais, o jos kvėpavimas buvo ledinis.

– Aš niekaip nesuprantu, kodėl Pavasaris taip vėluoja, – tarė Savanaudis Milžinas, sėdėdamas prie lango ir žiūrėdamas į savo sustingusį, baltą sodą. – Tikiuosi, kad oras greit pasikeis.

Tačiau nei Pavasaris, nei Vasara neatėjo. Ruduo nuauksino vaisiais visus sodus, bet Milžino sode neapsilankė.

– Jis per didelis savanaudis, – pasakė Ruduo.

Todėl čia viešpatavo nesibaigianti Žiema, ir Šiaurės Vėjas su Kruša, Šalčiu ir Sniegu šoko aplink medžius ratelį.

Vieną rytą Milžinas nubudo ir gulėdamas lovoje išgirdo kažkokią žavingą muziką. Ji skambėjo jo ausiai taip maloniai, kad

jis pamanė, jog tikrujų už lango tečiulbo girdėjo sode paukščio giedamą muziką. Tada Kruša liovėsi o pro atvirą langą padvejo.

– Tikiuosi, kad pagal iš lovos ir pažvelgė į lauką. Ką jis išvydo?

Išvydo nepaprastą raudoną lute tvoroje, sėdėjo ant akis užmatė, tupėjo po matydami sugrįžusius mosavo šakomis virš medžių džiugiai ulbėdami, o giedėsi. Puikus tai buvo važiavimas žiema. Tai buvo tolimas berniukas. Jis buvo tolimas medžio šakų ir vaikščiojo stovėjo apšerkšnijęs ir ties juo.

– Lipk šen, mažyli! – kaip tik išgalėjo, bet sniegas

Matant tokį vaizdą, buvau! – pasakė jis. – Dabar čia ateiti. Aš įkelsiu tą tvorą, nugriausiu tvorą, ir vaisiai išties labai gailėjosi to, kas

Taigi jis nulipo laipni. Bet vaikai, pamatę jį, bemat sode vėl įsiviešpatavo nepaspruko, nes pro aš Milžinas prisėlino iš užpakalo. Medis išsyk apsipylė ži-

jis pamanė, jog čia keliauja pro šalį karališkieji muzikantai. O iš tikrųjų už lango tečiulbėjo vienas čivylis, bet Milžinas taip seniai girdėjo sode paukščio giesmę, kad ji pasirodė jam gražiausia pasauly muzika. Tada Kruša liovėsi trypusi virš galvos, Šiaurės Vėjas nutyko, o pro atvirą langą padvelkė puikus aromatas.

– Tikiuosi, kad pagaliau atėjo Pavasaris, – tarė Milžinas, išsoko iš lovos ir pažvelgė į lauką.

Ką jis išvydo?

Išvydo nepaprastą reginį. Vaikai, sulindę į sodą pro mažą skylutę tvoroje, sėdėjo ant medžių šakų. Kiekviename medyje, kiek akis užmatė, tupėjo po mažylį. O medžiai jautėsi tokie laimingi, matydami sugrįžusius vaikus, kad apsidengė žiedais ir meiliai mosavo šakomis virš vaikų galvų. Paukščiai skraidė aplinkui, džiugiai ulbėdami, o gėlės kaišiojo galvutes iš žalios žolės ir juokėsi. Puikus tai buvo vaizdas, tačiau viename kampe tebelindėjo žiema. Tai buvo tolimiausias sodo kampas, jame stovėjo mažas berniukas. Jis buvo toks mažytis, kad niekaip negalėjo pasiekti medžio šakų ir vaikščiojo aplink, gailiai verkdamas. Vargšas medis stovėjo apšerkšnijęs ir snieginas, o Šiaurės Vėjas švilpė ir kaukė ties juo.

– Lipk šen, mažyli! – tarė Medis, palenkdamas šakas taip žemai, kaip tik išgalėjo, bet smulkutis berniukas užlipti neįstengė.

Matant tokį vaizdą, Milžino širdis sugrudo. „Koks savanaudis aš buvau! – pasakė jis. – Dabar man aišku, kodėl Pavasaris nepanoro čia ateiti. Aš įkelsiu tą vargšą mažylį į pačią medžio viršūnę, o paskui nugriausiu tvorą, ir vaikai galės žaisti mano sode kiek tinkami“. Jis išties labai gailėjosi to, ką buvo padaręs.

Taigi jis nulipo laiptais, tylutėliai atidarė duris ir išslinko į sodą. Bet vaikai, pamatę jį, taip išsigando, kad visi tuoj išsibėgiojo, ir bemat sode vėl įsiviešpatavo žiema. Vien tik mažasis berniukas nepaspruko, nes pro ašaras nepamatė ateinančio Milžino. O Milžinas prisėlino iš užpakalio, švelniai suėmė jį ranka ir įkėlė į medį. Medis išsyk apsipykė žiedais, atskrido ir nutūpė į jį giesmininkai

paukščiai, o mažasis berniukas išskėtė rankas, apkabino Milžino kaklą ir pabučiavo jį. Kiti vaikai, pamatę, kad Milžinas nebepyksta, atbėgo vėl, o su jais – ir Pavasaris.

– Dabar tai jūsų sodas, vaikučiai, – pasakė Milžinas ir, paėmęs didžiulį kirvį, nuvertė tvorą.

Kai vidudienį žmonės ėjo į turgų, jie matė Milžiną, žaidžiantį su vaikais tokio gražumo sode, kokio niekada nebuvo regėję.

Visą ilgą dieną vaikai žaidė, o vakare atėjo pas Milžiną atsiveikinti.

– Bet kur jūsų mažasis bičiulis, – paklausė jis, – berniukas, kurį aš įkėliau į medį?

Milžinui jis tapo pats mieliausias, nes pabučiavo jį.

– Mes nežinome, – atsakė vaikai, – jis bus išėjęs.

– Pasakykite jam, kad būtinai ateitų rytoj, – paprašė Milžinas. Bet vaikai atsakė nežinantys, kur jis gyvena, ir apskritai niekad anksčiau jo nematę. Milžinas didžiai nuliūdo.

Kiekvieną popietę, baigę pamokas mokykloje, vaikai ateidavo ir žaisdavo su Milžinu. Bet mažasis berniukas, kurį Milžinas buvo pamilęs, niekada nebepasirodė. Milžinas labai maloniai elgėsi su šiais vaikais, bet ilgėjosi savo pirmo mažojo draugo ir dažnai apie jį kalbėdavo. „Kaip aš norėčiau jį pamatyti!“ – kartodavo jis.

Metai bėgo, Milžinas visiškai paseno ir nusilpo. Jis jau nebepajėgė žaisti, vien sėdėdavo didžiuliame krėsele, stebėdavo vaikų žaidimus ir gėrėdavosi savo sodu. „Aš turiu daugybę gražių gėlių, – pasakė jis, – bet visų gražiausios gėlės – tai vaikai.“

Vieną žiemos rytą rengdamasis jis pažvelgė pro langą. Dabar jis nebejautė priešiško Žiemai, nes žinojo, kad Pavasaris viso labo užmigo ir kad gėlės ilsisi.

Straiga jis pasitrynė iš nuostabos akis ir žiūrėjo, žiūrėjo neatsitraukdamas. Tikrai buvo į ką žiūrėti. Atokiausiame sodo kampe stūksojo medis, visas apsipylęs puikiais baltais žiedais. Jo šakos buvo auksinės, ant jų kabėjo sidabro vaisiai, apačioje stovėjo mažasis berniukas, kurį jis buvo pamilęs.

Kaip ant sparnų nusileido Milžinai žengdamas per žolę, jis ar
– Kas išdrįso tave sužeisti?
Ant vaiko delnų buvo matyti
lymės buvo ant jo mažų pėdų.
– Kas išdrįso tave sužeisti? –
ir ai nudėsiu jį savo didžiuoju kar
– Ne, – atsakė vaikas, – tai M
– Kas tu esi? – ištarė Milžinas
Vaikas nusišypsojo Milžinui
– Sykį tu leidai man žaisti tave
į manąjį sodą, kuris yra Dangus.
Ir kai tą popietę atbėgo vaikas
po medžiu, išsidabinusiu baltais

Kaip ant sparnų nusileido Milžinas laiptais ir nubėgo į sodą. Skubiai žengdamas per žolę, jis artinosi prie vaiko. Bet kai priėjo visai arti, jo veidas paraudo iš pykčio, ir jis paklausė:

– Kas išdrįso tave sužeisti?

Ant vaiko delnų buvo matyti dviejų vinių žymės, tokios pat žymės buvo ant jo mažų pėdų.

– Kas išdrįso tave sužeisti? – šaukė Milžinas, – pasakyk man, ir aš nudėsiu jį savo didžiuoju kardu.

– Ne, – atsakė vaikas, – tai Meilės žaizdos.

– Kas tu esi? – ištarė Milžinas ir, keistai pagarbios baimės nusmelktas, atsiklaupė prieš mažąjį berniuką.

Vaikas nusišypsojo Milžinui ir tarė:

– Sykį tu leidai man žaisti tavo sode, o šiandien tu eisi su manim į manąjį sodą, kuris yra Dangus.

Ir kai tą popietę atbėgo vaikai, jie rado Milžiną mirusį, gulintį po medžiu, išsidabinusiu baltais žiedais.